

ANHANG

Resümees der Beiträge

(englisch, französisch, russisch, tschechisch)

Englische Resümees

Gregory G. Butler: Leipzig Engravers in Bach's Original Prints.

Comparative investigation of music engravings issued in Leipzig during the 1730's shows that the workshop of Johann Gottfried Krügener was involved in producing original plates for the partitas, the Schemelli Song Book, and Clavierübung, part III. Some important conclusions can be drawn with regard to Bach's precise share in the Schemelli publication and the genesis of part III of the Clavierübung.

Hans-Joachim Schulze: A Spurious Handel Concerto in J. S. Bach's Autograph.

In 1872 Wilhelm Rust discovered in the Berlin Royal Library a set of orchestral parts for an anonymous concerto in f minor, written – in his opinion – by J. S. Bach. The piece was later hypothetically ascribed to G. F. Handel. For several decades the manuscript could no longer be traced in Berlin. It has now been possible to ascertain that its present location is Leipzig, that it was once in Bach's possession, and that it represents the work of an Italian contemporary.

Z. Philip Ambrose: „Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen“ and the Art of Rhetoric in Antiquity.

The text for BWV 12, evidently written by Bach's Weimar librettist S. Franck is discussed with regard to its rhetorical substance and its specific relationship to a verse by the Roman poet Quintus Ennius („flentes, plorantes, lacrimantes, obtestantes“). A number of connections emerge between the work of Franck and rhetoric of antiquity; presumably these were also of importance for Bach's understanding of Franck's cantata texts.

William H. Scheide: Bach and the Picander Jahrgang – a Reply.

In BJ 1975, Klaus Häfner has presented a hypothetical conclusion to the effect that Bach did not use all of the Picander cantata texts published in 1732 (PJ II) but that he did use the complete original edition of 1728 (PJ I), which had been designed for the Leipzig church year 1728/29. A comparative estimate of text lengths in the lost source PJ I (based on Wustmann's discussion of 1913) with the later edition PJ II shows that the two prints must have been practically identical. Thus Häfner's theory becomes doubtful.

Jörgen Jersild: Bach's Harmonic Language – a Study in Functional Analysis.

There are certain traits in Bach's harmonic language that point beyond their time. What might be singled out are chords enriched by tones not contained in the scale of the respective key, the frequent addition of sevenths, polarity of chord boundaries, and the use of altered secondary dominants. The discernable tendencies towards a widened tonality are characteristic of a fully developed sense of functional harmony based on the use of equal, or quasiequal, temperament.

Hilmar Körner: On the So-called „Bach Spectacles“.

It has been asserted that a pair of spectacles, which has passed into the possession of the Eisenach Bach Museum from the estate of the Meiningen branch of the Bach family, was owned by J. S. Bach. A thorough check has shown that the glasses could not have been made before the end of the 18th century. It is quite possible that they belonged to a musician since the case in which they have been preserved is lined in part with portions of old music manuscripts and prints.

F r a n z ö s i s c h e R e s ü m é e s

Gregory G. Butler: Les Graveurs leipzigéois et les éditions originales de Bach.

L'examen comparé des gravures musicales produites à Leipzig pendant les années 1730 montre que l'atelier de Johann Gottfried Krüger a participé dans la production des planches originales des *partitas*, du *Schemelli-Gesangbuch* et du *Klavierübung*, troisième partie. Des conclusions importantes peuvent être tirées, concernant la part exacte de Bach dans le recueil *Schemelli* ainsi que la genèse de la troisième partie du *Klavierübung*.

Hans-Joachim Schulze: Un Concerto apocryphe de Haendel dans l'autographe de J. S. Bach?

En 1872 Wilhelm Rust a découvert, dans la Bibliothèque Royale de Berlin, un ensemble de parties orchestrales pour un concerto anonyme en fa mineur, écrit à son avis par J. S. Bach. Plus tard la composition fut attribuée, hypothétiquement, à G. F. Haendel. Pendant de nombreuses années le manuscrit ne pouvait être retrouvé à Berlin. Il a maintenant été possible d'établir qu'il est aujourd'hui à Leipzig, qu'il fut à une époque dans la collection de Bach, et qu'il contient l'œuvre d'un contemporain italien.

Z. Philip Ambrose: „Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen“ et l'art antique de la Rhétorique.

Le texte du BWV 12, écrit vraisemblablement par le librettiste de J. S. Bach à Weimar, S. Franck, est considéré ici sous l'aspect de la rhétorique, et dans son

rapport précis avec le vers du poète romain, Quintus Ennius: „Flentes, plorantes, lacrimantes, obtestantes“. Un bon nombre de liens en sont élucidés entre l'œuvre de Franck et la rhétorique antique. Sans doute jouaient-ils un rôle dans la compréhension par Bach des textes de cantate de Franck.

William H. Scheide: Bach et le Picander-Jahrgang, une réponse.

Dans le BJ, 1975, Klaus Häfner a soutenu une hypothèse selon laquelle Bach aurait utilisé non pas tous les textes de cantate de Picander publiés en 1732 (PJ 2), mais plutôt l'édition originale entière de 1728 (PJ 1), créée pour l'année liturgique 1728-29 à Leipzig. Une évaluation comparée de la longueur des textes entre la source perdue, PJ 1, (fondée sur l'analyse de Wustmann de 1913) et l'édition plus tardive PJ 2 prouve que les deux tirages devaient être pratiquement identiques. L'hypothèse de Häfner paraît alors douteuse.

Jörgen Jersild: Le Langage harmonique de Bach: une étude d'analyse fonctionnelle.

Certains traits du langage harmonique de Bach présagent l'avenir: on remarque en particulier l'usage d'accords enrichis de tons étrangers à leur échelle tonale, l'addition fréquente de septièmes, la polarité des formations d'accords et l'utilisation de dominantes secondaires altérées. Ces tendances vers un élargissement de la tonalité sont caractéristiques d'un sens pleinement développé de l'harmonie fonctionnelle, fondé dans l'utilisation du tempérament égal, ou quasi-égal.

Hilmar Körner: Sur les supposées „lunettes de Bach“.

Il a été affirmé qu'une paire de lunettes, entrée dans la possession du Musée Bach d'Eisenach et provenant de la branche Meiningen de la famille Bach, appartenait à J. S. Bach lui-même. Un examen approfondi assure que les lunettes ne pouvaient être fabriquées avant la fin du dix-huitième siècle. Il est bien possible qu'elles appartenassent à un musicien, étant donné que la boîte dans laquelle elles ont été conservées est bordée en partie de portions de vieux manuscrits et gravures musicaux.

Russische Resümees

Gregory G. Butler: Лейпцигские гравёры в оригинальных изданиях Баха

На основании сравнительных исследований лейпцигских музыкальных изданий 1730-ых годов могло быть доказано участие гравировальной мастерской Иоганна Готфрида Крюгнера в оригинальных изданиях партит, музыкальной песенной книги изд. Шемелли, а также 3-й части «Клавирных упражнений».

Отсюда следуют важные выводы относительно теперь более конкретно определяемой доли Баха в частях музыкальной песенной книги изд. Шемелли, а также в отношении истории возникновения 3-й части «Клавирных упражнений».

Hans-Joachim Schulze: Апокрифический концерт Генделя в автографе Иог. Себ. Баха?

В 1872 г. Вильгельм Руст обнаружил в бывшей Берлинской Королевской библиотеке написанный по его мнению И. С. Бахом инструментальный материал к анонимному концерто grosso фа минор. Гипотетически эта композиция была приписана Георгу Фридриху Генделю. Как сейчас выяснилось, рукописный исток, который долго не мог быть найден в Берлине, находится в Лейпциге, происходит из наследия Баха и передаёт произведение итальянского современника.

Z. Philip Ambrose: «Плач, жалобы, заботы, разочарования» и античная риторика

Текст к кантате BWV 12, написанный очевидно веймарским либреттистом Баха Саломо Франком, проверяется на его риторическую субстанцию и исследуется на его отношение к стихотворному произведению античного поэта Эния („flentes, plorantes, lacrimantes, obtestantes“). Выявляются многочисленные связи между поэтическим произведением Франка и античной риторикой, которые вероятно имели значение также для восприятия Бахом написанных Франком текстов кантат.

William H. Scheide: Бах и год издания Пикандера – возражение

В ежегоднике Баха 1975 г. Клаус Хефнер защищает гипотезу, согласно которой Бах хотя и не воплотил в музыке всех написанных Пикандером текстов кантат, изданных в 1732 г. (ГИП II), но вероятно положил на музыку полное первое издание 1728 г. (ГИП I), созданное с учетом Лейпцигского церковного года 1728/29. Однако, сравнительная оценка объёмов текстов исчезнувшего источника ГИП I (по указаниям у Вустманна, 1913) и нового издания ГИП II показывает, что оба издания должны быть практически идентичными по содержанию. Тем самым ставится под сомнение теория Хефнера.

Jörgen Jersild: Гармония И. С. Баха – функционально-аналитическое исследование

Определённые черты гармонии Баха выходят за рамки его времени. Следует подчеркнуть обогащение аккордового материала различными недиазотическими позициями, частым присоединением септим, образованием полярностей, а также привлечением альтерированной двойной доминанты. Ощутимые здесь тенденции к расширению тональности характерны для полностью развитой функциональной гармонии. Они указывают на использование равномерной или в известной мере равномерной температуры.

Hilmar Körner: К так называемым «очкам Баха»

Из наследия Иоганна Себастьяна Баха происходят опки, которые передавались по наследству в семье «Мейнингенских Бахов» и находятся в настоящее время в музее Баха и Эйзенахе. Однако, тщательное исследование показывает, что опки едва ли относятся к периоду ранее конца XVIII века. Тем не менее они могли принадлежать музыканту, так как относящийся к ним футляр частично изготовлен из бумаги старых нотных рукописей и изданий.

Tschechische Resümees

Gregory G. Butler: Lipští rytci v Bachových původních výtiscích

Podle srovnávacích výzkumů lipských hudebních tisků okolo roku 1730 mohlo být dokázáno, že původní výtisk partit, Schemelliho zpěvník a 3. díl klavírního cvičení pochází z rytecké dílny Johanna Gottfrieda Krügera. Z toho vyplývají důležité konsekvence týkající se konečně konkrétněji určitého Bachova podílu na skladbách ve zpěvníku Schemelliho i na vzniku 3. dílu klavírního cvičení.

Hans-Joachim Schulze: Apokryfní Händelův koncert v rukopise J. S. Bacha?

1872 našel Wilhelm Rust v bývalé Královské knihovně v Berlíně materiál pro hlasy k anonymnímu Concerto grosso f-moll, který podle jeho mínění napsal J. S. Bach. Hypoteticky byla kompozice přidělena Georgu Friedrichu Händelovi. O rukopise, který byl v Berlíně už delší dobu neznámý, bylo teď zjištěno, že se nachází v Lipsku, pochází z Bachova vlastnictví a že je písemně dochovaným dílem jednoho italského současníka.

Z. Philip Ambrose: „Pláč, žaloby, starosti, strach“ a antická rétorika

V textu kantáty BWV 12 pocházejícím zřejmě od Bachova výmarského libretisty Salomo Francka byla zkoumána rétorická substance a jeho vztah k jednomu verši antického básníka Ennia („flentes, plorantes, lacrimantes, obtestantes“). Najevo vyšla četná spojení mezi Franckovým básnickým dílem a antickou rétorikou, která byla pravděpodobně důležitá i pro Bachovo pochopení textu Franckových kantát.

William H. Scheide: Bach a Picanderův ročník – odpověď

V Bachově ročence 1975 hájí Klaus Häfner hypotézu, že Bach sice nezhudebnil všechny Picanderské texty kantát ve výtisku z roku 1732 (PJ II), nýbrž kompletní prvotisk z roku 1728 (PJ I), který byl zaměřen na církevní rok 1728/29. Ze srovnávacího výpočtu rozsahu textů neznámého pramene

PJ I (podle poukazů u Wustmanna, 1913) a nového výtisku PJ II ale vyplývá, že oba dva výtisky musely být prakticky identické. Tím se pochybuje o správnosti Häfnerovy teorie.

Jörgen Jersild: Harmonie J. S. Bacha – funkčněanalytická studie

Určité znaky v Bachové harmonii ukazují na pozdější dobu. Míněno je především obohacení akordového materiálu o různé pozice na stupnici, časté používání septim, vytváření polarit a používání chromaticky změněné střídavé dominanty. Zde se projevují tendence k rozšíření tonality, které jsou charakteristické v plně vyvinuté funkční harmonii. Tyto ukazují na použití stejnoměrně se pohybující popř. zdánlivě stejnoměrné temperatury.

Hilmar Körner: K t. zv. „Bachovým brýlím“

Z majetku Johanna Sebastiana Bacha mají pocházet brýle, které se dědictvím dostaly do rodiny „meiningenských Bachů“ a jež se dnes nacházejí v Bachově muzeu v Eisenachu. Podrobný výzkum ale ukázal, že se brýle začaly nosit až ke konci 18. století. Je možné, že patřily nějakému hudebníkovi, jelikož pouzdro patří k brýlím, je částečně zhotoveno z papíru stárých rukopisů a tisků not.